

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۰۹/۰۳

محمد زمان ستانکزی

یو بی ولاړ او بل بی راغی

جنرال ستاد مېلر په افغانستان کې د امریکایي او ناټو ځواکونو د نوي قومندان په توګه دنده پیل کړه. ستاد مېلر مخکې له دې په افغانستان کې د امریکایي ځانګړو ځواکونو د قومندان په توګه دنده تر سره کړې ده او په داسې مهال د ناټو او امریکایي ځواکونو د شاوخوا ۱۶ زرو سرتېرو او پوځیانو قوماندانده ورسپارل کېږي، چې د وسلوالو د ګواښونو لمن اوس له کلیو ښارونو ته پراخه شوې ده. دې کال کې طالبانو په فراه او غزني ښارونو دوه لوی بریدونه تر سره کړل چې یوه یې ایران او بل یې پاکستان ته د ښکېلتیا ګوتي ونيول شوې.

جنرال ستاد مېلر وايي، په وسلوالو مخالفینو به پوځي فشارونه دوام وکړي. نوموړي د ناټو او امریکایي ځواکونو د نوي قومندان په توګه د دندې د پیل په لومړیو شیبو کې وویل: "مونږ باید په وسلوالو مخالفینو فشارونه روان وساتو، او ډاډ حاصل کړو چې ترهګر نور نه شي کولی له افغانستان څخه د اډې په توګه کار واخلي او نړۍ پرې وګواښي."

جنرال ستاد مېلر په داسې حال کې دنده پیلوي چې روسیې هم وروستیو کې د افغانستان له قضیې سره ځانګړې علاقه پیدا کړې. څو ورځې مخکې یې مسکو کې د یوې ناستې جوړېدو ته ټیټر وهلی و، ویلي یې و، د امریکا او افغانستان په ګډون یې ۱۲ هېوادونه دې غونډې ته ور بللي دي. د دې ناستې یو لوی توپیر په دې کې و، چې طالبانو ته هم د شخړې د یوه لوري په توګه د ګډون بلنه ورکړل شوې وه او د دې ډلې ویاند ذبیح الله مجاهد ویلي و چې یو لورپوری پلاوی یې د مسکو غونډې ته ورځي خو همدا څو ورځې مخکې اعلام وشو چې سرګي لاروف له محمد اشرف غني سره ټیلیفوني خبرو کې د دې غونډې په ځنډېدو خبرې کړي دي. له دې ناستې د مسکو په شا کېدل او یا دا اعلان چې ناسته ځنډېږي، وروسته له دې وشو چې کابل او واشنگټن دې غونډې کې د نه ګډون اعلان وکړ. کابل وايي، طالبانو ته دې ناستې کې د یوې ډلې په توګه بلنه له هغو اصولو خلاف کړنه ده، چې دوي یې تعقیبوي. واشنگټن هم وویل چې د دې ناستې په هکله له کابل سره له وړاندې همغږي نه وه شوې، نو ځکه په کې ګډون نه کوي.

په هر حال ستاد مېلر په داسې حال کې دنده پیلوي چې د وسلوالو ګواښونه اوس ډېر پراخ شوي دي. د کابل په څنګ لورو سیمو کې خلک د وسلوالو له تحرکاتو اندېښمن دي، حتی په څو ښارونو چې ګردېز هم په کې ډایرېري، د وسلوالو د احتمالي بریدونو خبره کېږي.

جنرال ستاد مېلر ته په پوځي او ملکي دواړو برخو کې سخت کارونه په میراث پاتې دي. د ناټو او امریکایي ځواکونو پخواني قومندان جنرال جان نیکلسن دوه کاله مخکې چې دنده پیلوله، ویلي وو چې د ۲۰۱۸ کال تر پایه به داعش وسله واله ډله له افغانستانه ورکوي او طالبان به اړباسي چې د سولې مېز ته کېږي. خو دا شپېته کلن جنرال نیکولسن ته دوه سخت هدفونه وو. هغه ویلي و د افغان حکومت ځمکنی کنټرول به د دې هېواد ۸۰ سلنه ځمکې ته وغځوي او پر طالبانو به ساحه دومره تنګه کړي چې یا سوله ومني او یا بیخي ورک شي. خو دغه دوه هدفونه تر لاسه شوي نه دي، د طالبانو د واکمنۍ ساحه اوس د پخوا په پرتله پراخه شوې او داعش ډله له پښو نه ده غورځېدلې.

جنرال نیکولسن خپل ماموریت په سختو گزارونو پیل کړ. د نښه یې توکو په ځینو مرکزونو حملې وشوې، امریکایانو په داعش ډلې اچین ولسوالۍ کې ستر غیر اتمي بم یعنی د بمونو مور استعمال کړ، خو دا یې پای نه و. مې میاشت کې د امریکا په مرستو د څار ځانګړې ادارې ویلي و، ۲۰۱۸ کال کې پر افغانستان د امریکایي ځواکونو بمباري په بې ساري ډول زیاته شوې. د جنرال نیکولسن په کاري دوره کې یوازې په ۲۰۱۷ کال کې ۴۰۰۰ امریکایي بمونه پر افغانستان راولوېدل او د ۲۰۱۸ کال په لومړیو درېیو میاشتو کې د تېر کال اوسط شمېره درې برابره زیاته شوه. نیکولسن د افغان هوايي ځواکونو پیاوړتیا ته هم ډېره پاملرنه وکړه. د ده په دوه کلنه کاري موده کې افغان هوايي ځواکونو ته د بلک هاک په نامه جنګي امریکایي چورلکې ورکړل شوې او د افغان ځواکونو هوايي بریدونو هم زور وموند. په افغانستان کې مېلر ته د جدي جنرال په توګه کتل کېږي، خو دا جدیت له نیکولسن سره هم و، باور کېږي چې د سولې خبرې باید په پیاوړي دريځ کې پیل شي. د جنګي موسم وخت هم په پای ته رسېدو دی او دا ژمی دی

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولئ

چې ټاکي څوک لور لاس لري. که ستاد مېلر افغان ځواکونه برغلز حالت ته برابر کړي، په وسلوالو ځمکني او هوايي بریدونه پراختیا وکړي، امکان لري چې معادله بدله شي، خو دا هم مهمه ده چې له پوځي فشارونو سره جوخت دیپلوماتیک فشارونه هم روان وساتل شي. سیمه کې یو عجیبه حالت دی، روسیې او پاکستان خپلو کې د دفاعي همکاریو د پراختیا خبره کړې ده، واشنګټن هم غلی نه دی ناست او یو تجربه لرونکی دیپلومات زلمی خلیل زاد را مخته کوي. خلیل زاد چې اصلاً په خټه افغان دی، په افغانستان، عراق او ملګرو ملتونو کې د خپل دوهم هېواد امریکا استازیتوب کړی دی. هغه ته د پاکستانی حکومت د پالیسو د سخت نیوکه کوونکي په توګه کتل کیږي او امریکایي رسنیو ویلي چې بهرنیو چارو وزیر مایک پمپيو غواړي چې نوموړی افغانستان لپاره خپل ځانګړی استازی وټاکي. د سولې خبرو تړ پیل مخکې ممکن وسلوال مخالفین څو لوی بریدونه وکړي او دا وینې چې لا هم پاتې دي خو افغان حکومت او امریکا ته هم په کار ده چې خپل پوځي فشارونه پراخ کړي. د دې تر څنګ باید د دولتي حاکمیت د پراختیا هڅې وشي، که جنرال ستاد مېلر وکړای شي چې د حکومت د واکمني ساحه پراخه کړي، دا به یې لوی بری وي. په هر حال د سولې پیچلي پروسه، د جګړې پراختیا، د افغان ځواکونو تجهیزات او پیاوړتیا او له فساد سره جدي مبارزه څو ستړي ننگونې دي چې له افغان چارواکو سره باید دې برخه کې پرې نور کار وشي. که ستاد مېلر غواړي چې د سولې خبرې ژر پیل شي او بڼه پایله ولري، خپل باوري ملګري پاکستان ته دې مخ واړوي، کوم هېواد چې د ترمپ د فشارونو په پایله کې اوس روسیې ته ور بنویږي او مخکې له دې چې یوه بله خطرناکه لوبه پیل شي، باید د دې ستونزې غم وخورل شي، او که داسې ونه شي، نو ممکن داسې پایلې ولري چې هغه به نه افغان حکومت ته بڼې وي او نه هم امریکا ته. مېلر باید پورتنیو ساحو کې ډېر کار وکړي.

پای

د پانوی شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ